

Szerkesztői iroda:
Nagyenyeden
A KIADÓHIVATALBAN
hová
lap szerkesztési részét illető
közlemények küldendők

Kiadóhivatal:
Wokál János könyvkereskedése
hová
az előfizetések és hirdetések
bérmentesen küldendők.
Kéziratok nem adtnak vissza.

KÖZÉRDEK

Vegyes tartalmu heti lap.

Megjelenik minden vasárnapon.

Előfizetési feltételek:
helyben házhoz hordva vagy
vidékre postán küldve
egész évre 4 frt,
félévre 2 frt,
negyedévre 1 frt.

Hirdetmények díja:
3 hasábos petit sorért, vagy
ennek helyéért 5 kr.
Bélyegdíjért külön 30 kr.
Nyilttér sora 15 kr.

Megyei mérnöki hivatal.

A régi megyei világban egész 1876-ig külön mérnöke volt a vármegyéknek. Ugy választották, mint a többi tisztviselőt, azon alpból fedezték fizetését, amelyből a többinek jutott t. i. az állam adta javadalmazásból, Tisza miniszterelnök alatt megszűnt a régi rendszer s az állam vette kezébe a közmunka ügy felügyeletét, saját közegeivel, az államépítészeti hivatal tagjaival végeztetvén a műszaki teendőket, a vármegyék pedig az utiálányt és a hivatali helyiséget adták hozzá. A nagyobb személyzet és a közmunkaváltás behozatala által teremtett nagyobb pézerő feltétlenül jobb eredményeket hozott létre s ámbar a rendszer változást eleinte soknak nem tetszett, az eredményeket látva mégis bele nyugodtak a kedélyek.

Tizennégy év mulva az a gongolat fogamzott meg, hogy miért költsön csak az állam az építészeti hivatalokra, holott azok mnnkájuk egy részét, sok helyt felét, a törvényhatóságok javára fordítják, illő tehát, hogy a törvényhatóságok is fizessenek aránylagos részt a személyi és dologi kiadásokhoz. Hogy akkor, midőn a törvényhatósági tisztviselők javadalmazására az állampénztárból fizetettik ki, a törvényhatóság pedig ezen javadalmazáshoz semmivel sem járul hozzá, mert nincs is fedezeti alapja, — miért kell a törvényhatóságnak a teljesen állami építészeti hivatal személyi és dologi kiadásaihoz járulni? azt bizony nem igen értettük meg, mert a közmunka váltás alapnak nem ez a rendeltetése s amint állami feladatokat végeznek a vármegyei tisztviselők a külön törvényhatósági teendők mellett, éppen úgy végeztek törvényhatósági érdekű teendőket az

állami tisztviselők az állami jelegű feladatokon kívül nincs tehát ok a fizetési alapra nézve különböztetést tenni. Az elv azonban el lett fogadva, az 1890. I. t. cz. 21 §-ban ki is lett fejezve

Ezen §. alapján fel lettek szólítva a törvényhatóságok, hogy a rendelkezésükre álló alpból fedezzék az építészeti hivatalok személyi és dologi kiadásainak egy részét, vármegyénkben éppen felét, egyéb körülmény természetesen nem változnék meg. E felhívást tárgyalta a közigazgatási bizottság is, és számot vetve azon körülménnyel, miszerint az esetben, ha felsőbb helyen csakugyan ragaszkodnának az eszme valószínűsítéséhez, vármegyénknek 4.800 frtot meghaladó kiadást kellene tenni, — célszerűnek találta azt az indítványt tenni, miszerint — az idézett törvény szakaszban foglalt jognál fogva — létesítsen a törvényhatóság két mérnökből és egy írknkből álló külön mérnöki hivatalt, mely munkájának netto 50 százalékát, hanem teljes erejét és tehetőségét fogja szentelhetni a törvényhatósági közlekedésügy fejlesztésére, s így az eredmény kétségtelenül kedvezőbb lehet.

Ez ügy a közelebbi közgyűlés egyik érdekes tárgya lesz, mely valószínűleg feliratot fog intézni ez értelemben a kereskedelmi miniszterhez.

Szabadságharcunk emlékei.

Ma holnap sirba száll az utolsó honvéd s a nagy idők nagy tanuinak ajkai örökre elnémulnak.

„Nagy mester a történelem, de még nagyobb a harcok viharában megrokkant katona de a mi össeköt a multtal, a mi feltámasztja dicső halottait, és az emlék: egy foszlány öltönyükből, egy-egy fegyver, mely az ő kezükben villogott!”

Elmerengve álltam meg a vigadó előtt, melynek lo-

gói nemzetünk színeivel büszkén integettek felém, míg amonnan a szöke Duna villogott morajlott hozzám s komoran tekintett rám Budavára, midőn a távolból szilajon zugott föl e Rákóczi s vérem hullámozott, szívem remogott, mintha elűnt századok véres viharai örvénylettek volna körülöttem.

Ilyen érzéssel léptem a vigadó homályos boltívei alá s midőn a szabadságharc kiállításának, első folyosójára léptem, megilletődve nyomtam háborgó szívemre a kezemet.

Bent voltam a nagy idők kohójában, büszke lelkesen égő szemek tekintettek rám, szinte hallottam dörgő szózatokat: mi mertünk! mi akartunk!

Széchenyi István, Batthyány Lajos, Klauzál Gábor, Eszterházy Pál, Batthyányi Kázmér, Pázmány Dénes, Madarász László, Szemere Bertalan s b. az egész 48-as kormány és parlament emberei festve rajzolja.

Mintha tanácskoznának, mintha most mondanák ki: életünket és vérünket a szabadságért.

És szavakra előpattan az egész honvédsereg csillogón, daliásan, szemekiben a nemes harag s az elszántság hatalma van.

Megdördül az első ágyú is s ők feltartóztatlanul rohannak a háromszínű lobogó után s fut az ellen, a fezes szeresán, a pártító horváth s a hitszegő német.

Aztán halljuk a nyomógép zakatolását s megjelennek a diadalt hirdető kiáltványok, majd a debreczeni proklamáció, mely büszkén adja tudtára a világnak, hogy Magyarország szabad független állam.

Leverve és száműzve a zsarnok!

Hogyan történt, elmondják a harcok képei. Ott a honleány markotányosnőként lelkesíti a csüggedő honvédet, amott hős amazonként mosolyogva nézi szívének bugyogó vérét.

Ah! itt a halál csak megdicsőülés.

Ez az első folyosó már maga teljes képet ad szabadságharcunk tényezőiről a honvédseregről ellenségeinkről és ellenáthatatlanul ragad a dicső esztendő hanguatába.

A rendezés ügyessége még inkább kitűnik, midőn innen a jobboldali folyosóra lépünk.

Itt már nemcsak a harci jelenetek tárulnak elénk,

TÁRCA.

Az otthoni szüret.

Verőfényes Őrhegy alján,
Ott a szöke Maros mellett,
Szinte hallom. —: lányok, ifjak
Vidám dalra kelnek —
Foly a szüret . . . A bus ősznek
Ez a vidám képe . . .
Oda száll az én lelkem is
S elvegyül beleje.

Őzvegy anyám otthon sir-ri;
Nincs mi vonja ki a hegybe:
Tág határon nincs egy tő, mely
Számára teremne
Egy fája van termő: a bu;
Minden ága rakva
Oh, ha reá az öröm szép
Rózsákat aggatna!

Itt időz egy kissé lelkem
A hegybe . . . hisz úgy is fáradt
Hadd üdüljön . . . otthon bu-bajt
Majd eleget láthat!
Hugom, ősesém itt künn vannak;
Arcuk ég örömben
Mulassanak . . . a gouból majd
Nekik is jut bőven!

Foly a munka . . . leány, ifju
Szedeget egy hoszu pázmán,
A keményebb szőlőszemmel
Hajigálva játszván,

Hull a gerezd . . . mind a ketten
Lehajolnak érte . . .
S tud' isten, mért? a lány arca
Felhajallik vérbe.

Mind pajzánabb lesz a legény,
A lány szíve nagyot dobban;
Csak sejtí, hogy háló készül
Minden egyes szóban
De tudva, hogy ujbort mellet
Sok lakzi áll, — bátor
Szemérmes még: úgy, mint előbb,
Felpirulna százszor.

Egy más legény úgy titokban
Átlépi a gyepes mesgyét
Hová lett el? nem ügyelik
S hiába is keresnék.
Egyszer nagyot dörren . . . ágyú
Ez a leány fölnek
S féltükben, — mint rózsá a fán
Legény nyakán csüngnek.

Szerte-szélylyel jár a gazda
Sorra nézi a mi szedett;
No, lesz annak dolga, a ki
Hagyott egy fillenket!
Férfi népre nem jár a rud:
Bajsz a bajsztól borzad,
Csók a váltáság: ezért keni
A lányra a rosszat.

Venyigéből nagy füst, nagy tűz
Éled fel a szőlő aljba
Öblös fazék dül melléje:
Káposzta fő abba' —

Serénykedik a gazdasszony:
Itt a szedés vége
S ki kell tgyen, hogy: ki dicsér,
Igazán dicsérje.

Jön a pásztor . . . az ostarát
Egész hosszában eresztvén,
Köszöntésül nagyot kongat
Kétszer is a mesgyén
Jó bankópénz úti markát,
Étel-ital járja
Pedig kár, mert orgazdákcal
Van atyafiságba . . .

Rövid utját az ősi nap
Lefutja egy etetéssel
Szólót, mustot hazavisznek
Rudon, vagy szekérral;
Vidám néppel a lelkem is
Megtér a kis lakba,
Hol tán rólam foly a beszéd,
Sohajjal szaggatva.

Ott visz az ut házunk előtt,
Édes anyám kint áll éppen
Rólam kérdez a megtérő
Szomszéd jó kedvében.
Üdvvel teltet levelim ily
Szót adnak nyelvére:
„Oh ő boldog, hogy áldassék
A szent Isten érte!”

Lelkem ottan megilleti
Ez édes, ez áldott ajkat,
Nem töri meg boldog hitét,
Hanem hallgat . . . hallgat

hanem maga a kor, a társadalom, mely annak a hősiségnek szülője volt.

Itt látjuk az akkori Budát, Pestet, Komáromot s a torsi képek, a számos arckép, tábori jelenet kifejezi a világ velünk rokonszenvező, lelkes hangulatát.

A baloldali teremben fejeződik be ez a képes történelem egészen odáig, hol meghaják a zászló s a hőseket gyermekké téri a fájdalom: Világosnál, Világosnál huszárkönyveznek.

Ez a három terem szabadságharcunk esettel, írónal irt történelme, hieroglyphikus könyv, mely apróra, fedhetetlenül vési emlékeztetünkbe ennek a tüneményes kornak nagy jeleneteit.

Midőn így megismertük a szabadságharcot a katasztrófaig, a nagy terembe fordulunk, hol a szekrényekben az ereklyék vannak elhelyezve.

Zászló darabok, kardbojtok, övek, rangjelzők, egyenruhák és fegyverek.

Itt van Kossuth Lajos képe, ez a néma tanuja a kormányzó hazaszeretetének és lángoló eszméinek.

Az oláhok által meggyilkolt Vasváry Pál pipája, érmek, érdemrendek, és pénzék s egy világsosi emlék 1849. aug. 13-ról.

Hogy el ne felejtjük mi ez után a gyásznap után következett, ott sötétlik egy konstáberi bunkó a Bach korszakból.

Elboruló lelkünket feltűzi egy szomorúan fekete irigység színével, haragosan csüngő osztrák zászló. Honvédeink Budavárfokán csavarták ki a letiport ellenség kezéből.

Itt vannak a szabadságharc vezéregységeinek levelei összegyűjtve, itt a szabadságharc hírlapjai s számos emléktárgy, melyek Kossuth, Kmetty, Gáspár András, Dessesffy alakjait idézik emlékeztetőn.

Még két szobán át, melyek becsesebb, érdekesebb képekkel, okmányokkal vannak megrakva, fekete lepellel bevont terembe jutunk.

Ez a gyászszoba, a 13 vértanu festett, rajzolt, domborművei képei komoran válnak ki a sötét háttérből. A legkeményebb szívet is felindulás fogja, ökölbe szorul a kéz s átkot mormolnak az ajkuk.

Ott vannak a súlyos bilincsek, melyek az ő szent kezeit nyűgözték, ott az aradi vár, honnan utolsó sőhajók röptül az ég felé.

Szemeink előtt feltűnik a bitók erdeje s megindul a vérfolyam haragosan zugva, egész világot tetemve párolgó habjaiba.

Ott vannak utolsó levelek, melyekben elbucsznak szeretteiktől s mintha most is kivólnának terítve, halk, elfojtott zokogás halatszik, igazi gyászszoba ez.

Báró Madnyánszky László, gr. Batthyány Lajos Kiss Ernő pisztolyai, Damjanich kardja, tőre, az akasztásig viselt nyakkendője, láncsöve és sapkája.

A sapka hasonló menházi honvédeinkéhez s elől az aranyos vitézkötésbe fehér toll van tűzve, hogy a katonák megismerve őt, lássák, hogy a vezér jár legelől.

Ott van Kiss Ernő órája, mely talán azt a percet mutatja, midőn az utolsó remény kiszakadt szívéből,

Petőfi kardja, kokárdája s még számos tárgy, emlékei iszonyu fájdalomnak mérhetetlen versenyéiknek.

Lesújtottan, fájdalomtól marcangolt szível támolygunk ki innen s e nyomasztó érzés szinte elviselhetetlen de ekkor lelkünkben diadalmi harsonák zendülését halljuk, mintha a sphaerák énekelnék Annyi hősiség nem volt hiába, miénk a diadal!

A Kossuth-szoba az, mely megvigasztal, felemel. Látva azt a dícsőséget, szeretetet, melyet a nagy száműzött az egész világ körülveszi, érezzük, hogy eszméink diadalmaskodtak s Magyarország nem volt hanem van és lesz!

Halvány képét adtam ennek a rendkívül érdekes, mesterileg rendezett kiállításnak, de ennek a változatos benyomásnak, melyet az rám gyakorolt, hangot adni alig lehet.

Evtizedek mulhatnak el, míg a főváros ily nagy-érdekű, nemesítő látásával szolgál, azért hiszem is, hogy nem lesz egyetlen magyar sem, ki meglátogatni elmulasztaná.

Pongrácz Béla.

VEGYES HIREK.

— **Kein Hugó** gyulafehérvári kir. törvényszéki bírót a felső kolozsvári kir. ítélő tábla bírójává nevezte ki. Mi kik kedvező oldaláról ismerjük az új táblabíró tehetségét és munkásságát, őszintén gratulálunk a kiérdemelt előmenetelhez.

— **B. Kemény Kálmán főispán és neje** Csombordra érkeztek. Sajnálatos haláluk a köztisztviselői állásukban a hűlés következtében gyöngelkedet, jelenleg azonban enyhült erős köhögése.

— **Az állandó választmány** f. hó 27-én gyűlést tart. Megelőző napon d. e. a számonkérő szék, d. u. 3-4-ig a megyei nyugdíjalap tagjai, azután Gy.-fehérvár zalathnai vasút érdekében kiküldött albizottság tartanak gyűlést.

Az alsófehérmegyei Kárpát egyesület megalakítása végett következő felhívást kaptuk: Az erdélyi magyar közmívelődési egyesület Kárpát egyesület osztaga folyó évben tartott közgyűlésében elhatározta, miszerint országos Kárpát fiók egyesületeket alakít, s megyénk területén ezen fiók egyesület megalakításával alólírtat biztat meg. Nem kívánom itt becses figyelmét azzal fárasztani, hogy előadjam, miszerint milyen sokféle és különböző irányú olyan működést leend hivatva kifejteni egyesületünk, mely társadalmi, egészségügyi és pénzügyi szempontból is szép eredményeket vonand maga után, mivel arról bizonyosan személyesen meg van győződve, részéről csak Svájca utalok — hová a turisták tömegesen özőnlenek, mi azon ország anyagi felvirágzásának egyike kiváló kutatója. Nálunk is vannak kiváló szép vidékek, amellyel a legkitűnőbb gyógyforrások, ha képesek leszünk a külföldet ezekre figyelmessé tenni — s gondoskodunk az utazók kényelméről is, — egy mozgalmas szellemi, valamint anyagi hasznát hajtó korszak kezdését, mit

bekövetkeztetővé tenni a Kárpát egyesületnek vált már hivatásává. Tisztelettel kérem a fentebbiek alapján folyó év október hava 28-án délután 5 órakor a vármegye tanácskozó termében megtartandó gyűlésben megjelenni, hogy a megyei fiók Kárpát egyesületnek mi módon megalkulását megállapíthassuk — illetőleg a fiók egyesület megalakítását. Nagy-Enyeden, 1891. évi október hó 18. án. CSATÓ JÁNOS, alelnök.

— **Körjegyzői helyettesítés.** Telegdi Vilmos örményszékési körjegyző állomásától lemondván, állomására Fülöp Gábor jelszen képesített jegyzőjelölt helyettesített.

„**Gyulafehérvár története**“ cím alatt megjelent a város monográfiájának első kötete. A kiállítás eszúja méltó a szab. kir. város közönségének áldozatkészségéhez, a tartalom pedig Király Pal kiváló tudományának és buzgalmanak igen szép tanúsága. A megjelent kötet az Ókört, különösen a rómaiak korát tartalmazza 432 lapon kiváló alapossgal, mely valóban oly forrás munkává teszi e művet, a minő magyar nyelven még nem jelent meg. A város közönsége a honfoglalás ezeredik évfordulójának emlékünnepeére ajánlja föl fényes mulajának történetét, melyért a legteljesebb elismerés illeti meg.

— **A nagyenyedi iparos ifjak dalköre,** ma vasárnap táncal egybekötött színelőadást rendez, színekerül: „A legény bolondja“ eredeti népszimű dalokkal 3 felvonásban, s minthogy a meghívók széjjel vannak bocsátva, előre is reméljük a n. á. közönség minéi tömegesebb megjelenését. A RENDEZŐSÉG.

— **Főhívás.** Tisztelettel főhívom mindazokat a kik a kollegium kegykosztóztást elvállalni hajlandók, hogy az írásba foglalt feltételeket folyó hó 25-27-ig a kollegium jószágigazgatósági helyiségében tekintsék meg, esetleg másolják le, és ehhez kepest, zárt ajánlatukat hozzáim legkésőbb folyó hó 29-ikéig nyújtsák be. A később érkező ajánlatok nem fognak figyelembe vétetni. Nagyenyeden 1891. október 23. Fogarasi Albert rektor professzor.

— **Felhívás a községjegyzői pályára készülő ifjakhoz.** A torontálmegyei községi és körjegyzői egyesület elnöksége ezennel közhírré teszi, miszerint az általa fenntartott „Torontálmegyei községi és körjegyzői szaktanfolyam“ immár 3-ik érében folyó 1891 évi november 1-én újlag megnyitattik. Ezen — Torontálmegyei törvényhatósága által is szegélyezett — tanfolyamra felvételtnek azok, kik az 1883-ik l. t. c. 6. §-ában előirt elméleti képzettséget igazolják. A felvétel iránt folyó 1891 évi október hó 15-ig szó vagy íráslelileg lehet jelentkezni, az okmányok eredetben vagy hiteles másolatban melléklése vagy felmutatásával a tanfolyam igazgatója nagyságos Dániel László megyei főjegyző urnál N.-Beeskereken a vármegye házában. A tanfolyam tartama 1891. évi november hó 1-től 1892. április végéig terjed. Tandij, torontáliaknak: 30 frt, másoknak: 40 frt, mely felvételkor lefizetendő. T a n t á r g y a k : 1. Magyar közjog (alkotmánytanul kapcsolatlan). 2. Magyar közigazgatási jog (kormányzati politikával és eljárás különös tekintettel a községi ügyvitelre). 3. Magyar magánjog

S ha ennyi az üdvre elég
Beldugolok ettől:
Mégkiméltem drága szívét
Sok-sok fájó sebtől.

Szabó Ferenoz.

Spanyol népromének.

- I.
Kinyitott a myrtusbokor virága
Férjhez megyen Granadának
A legszebbik leánya:
Sápadt arccal, sírva megy esküvőre:
Bár vinnének inkább a temetőbe.
—
Lehullott a myrtusbokor virága,
Elhervadt Granadának
A legszebbik leánya.
Mégölte az elfojtott vágy s a bánat
Menyegzőjén ástátok meg neki a siri ágyat
- II.
Vigan suhan sik tengeren
Tova a kis, karesu csolnak
A víz tükrén végig rezzen
Sugara a méla holdnak.
—
S szól az ifjú a leányhoz:
Ne félj s remegi édes szívem
Mégvédlek én s szeretlek én
Mindörökké főrrón s hiven.
—
Egymás keblére borulnak,
S felnéznek a fényes égre:

Kérünk téged öcsillagunk
Védj meg, őrizz s reánk nézz le...
Fordította: V. Szőcs Géza.

Abrudbánya és Zalathna szomorú napjai 1848 és 1849-ben.

Rövid jellemzése, valamint elpusztulási- és menekülési története az 1849. május 10-én, azaz a városnak az oláhok által történt felprédálásakor Abrudbányán élt embereknek.

(Folytatás.)

A szegény családaps, kire még Incéné tartásának gondja is nehezedett, mindent megkísérlet családja fenntartására; de úgy látszik a sors ellene szegült, mert éppen e kritikus időben elveszté szeretett nejét, előbbi gazdája Mandel kiforgatta egyetlen darab jószágából, zalathnai házából.

Az 1860-as években a család újra Abrudbányára vetődött, a családaps minden módot megkísérlet családjá fenntartására, mignem teste, mely különben is a zalathnai menekülés alkalmával több vágást szenvedve, gyenge volt, megtörtött s az 1867-ik évben itt hagyta három felnőtt és két növendék fiát a grámoltalan Incénének gondjaira, egy talpalatnyi jószág s egyetlen fillér nélkül.

Az oláhok által kikért és legyilkolt egyének.

Az 1848. okt. 20-án a város (Abrudbánya) részéről kiküldött békekötövek elébe Janku és Butyán által szabott békefeltételek között az is volt, hogy a politikai bűnösök adassanak a város által ki.

Ez egyetlen feltételre nem akart senki reá állani s mert az illető egyének belátták azt, hogy ha egyszer a hatalom kezükbe lesz, bánhatnak ellenségeikkel éppen úgy

a hogy nekik tetszik; nem is erőlködtek e feltételnek írásba foglalása mellett.

Okt. 24-én megszállván az olahság a várost, a polgárság nagy részét kiűzték az abrudfalvai pusztákra, a hol maga Janku, a volt magistratusi személyzetnek, rom. kath. lelkész Kovács Józsefnek, Fikker Sándornának és többeknek másoknak szemrehányásokat tett magok viselkedésük miatt és intette őket a jövendőre. Továbbá a nemzetőrségnek egyik lobogóját Ötves Márton kezéből, pusztáival porrá lövette.

(A második lobogót hirszerint sok ideig tartották az abrudfalvi gör. kath. templomban elrejtve.)

Ez alkalommal befogtak 5 férfit és pedig: Abrudbányáról Ajtai János tábiabíró Verespatáról Nemesi János szatocsot, Koncáról Földházi Dániel földbírtokost, Topánfalváról Meltzer Antal és Lázár József volt honvédet, kiket a magyarság elleni vonulásakor a biztrai határon a nép kívánságára, a vezérek agyon lövették, állítólag azért, mert

Ajtai János az oláhok készülődése alkalmával minden módon arra törekedett, hogy alárcukat lerántsa.

N a m e s i János, ki színezésből lett szatocs, kereskedésében mérges italokat mért az oláhoknak.

Földvári Dániel az oláhokkal szemben folytatott ellenségeskedése és magaviselete miatt.

Meltzer Antal pedig, mert a Siskovits katonatiszteknek az oláhokkal folytatott levelezéseit felfedezte és végül:

I. á z á r Józsefet azért, mert a magyaroknak kémjük volt és kúrtal riasztotta s nyugtalanított az oláhokat. Ezek voltak ezen 5 szerencsétlen ember halálának kikürtölt okai, a való ok pedig az, hogy kitudja kit és kitudja mikor megbántottak, a kik e bántalmakat elfeledni nem tudták, mert az oláh feledni nem tud, a mire van is egy mondása „cine minte“ (tartsd eszedbe.) (Folyt. köv.)

(telekkönyvi ségi háztartás gazdaság, p. 6. Tiszti iradig ó. u. 5. let a nappal foglalkozást postabélyeg Egyébként elnökség vagy megyeház). SCHILLER

— Mevasuti áloma mult holt t egy idegen elbeszélése u büntény rész

Róza I Schumann Kö nagyenyedi Da szép világi orat hangversenyek ményeit műtörté leggendosabban kódo magyar s hozzáférhetővé a művéske eg nak is kedves. lenzi azon tör Schumann dall bikt a Róza

Irodai rülve, egészen nek hatását m irodalmi és ny hogy a tulajd keresen átdolgo körülbelül nyo

Ez elha készülettel fog szakszerű munk ágára kiterjedő ben összeállított a magyar közö met lexikonok nép, a magyar a magyar ipar dalom és egyda tengelyeknek. E viszonyainak is A lexikális ir fel a hazánka szerűség és öna német, francia, lábán a világ zásában.

Kiváló é v végén közze a célt, hogy szes körében, ges felvilágosi rébe nem tartó mndegyre gaz

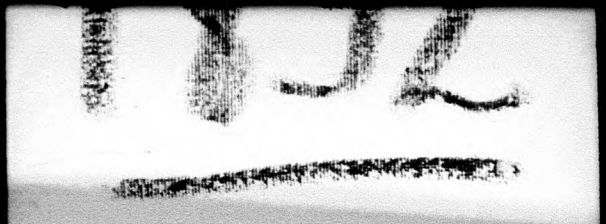
E cél melyek kisebb gal dölgozták dül a tudásran ban áll, mert arra nézve, ho ségletének meg

Egy illy a Pallas jelet teljesíti, hogy lexikonok beöz Épen e megjelenő kiad is hódítanak, levő nagy Lex

A Pall hetenint háro jöt esztendő al ut a közönség

A Lexik elé a lexikális darabra rug az nyomva, részin lékelve, a ropp lusztrációk fa nyomatokban, nek előállítva.

„Ilonec hozzá „Stép valami szere De az nait szépség derekáiig rec a kantusa ca dig zöld ara

(telekkönyvi rendtartással.) 4. Pénzügyigazgatás. 5. Községi háztartás, számvitel és pénztárkezelés (a nemzetgazdaság, pénzügy és államszámvitel ismertetésével). 6. Tiszti irálytan. Az előadások az esteli órákban és pedig ó. u. 5—6-ig tartanak úgy hogy a hallgatók e mellett a nappali órákban esetleg élethivatásuknak megfelelő foglalkozást folytathassanak. A tantolyam alapszabálya postabélyeg beküldése mellett bárkinek megküldetik Egyébként levél vagy szóbeli felvilágosítást ad alantírott elnökség vagy a tantolyam igazgatója (Nagy-Becsek, megyeház). Béga-Szt.-György, 1891. július hava 15-én. SCHILLER LIPÓT, egy. elnök.

— **Meggyilkolt borkereskedő.** Gyulafehérvárt a vasúti álmashoz vezető bokor közt erőszakos halállal kimúlt holt tetemre akadtak e hó 22-dikén. Az elhaltban egy idegen borvásárlóra ismertek. E hirt vasúti utazok elbeszélése után közöljük, kik az idő rövidsége miatt a bűntény részleteiről nem szerezhettek behatóbb értesülést.

Irodalom.

Rózsa Rege daltétele, zenéjét írta Horn M. költeményéhez Schumann Róbert; a szöveget magyartit Váro Ferenc; kiadja a nagyenyedi Dalkör. Nagyenyeden. Ára 25 kr. Schumann egyik igen szép világi oratoriumának magyar librettója. Ez oratorium részletei hangversenyek műsorában gyakran szerepelnek és Schumann szerzeményeit műértők dalkedvelőknek főlegesen ajánlani. A zenei ritmushoz legjobban alkalmazott és magában is költői szépségben bővelkedő magyar szöveg dalegyesületnek színtu, mint közönségeknek hozzáférhetővé teszi a jeles zeneszerzeményt. Poétai tartalmát nézve a művészek egy zenés előadása dramatizált varázs regé olvasmányának is kedves. A n.-enyedi dalkör nemes ambícióját igen szépen jellemzi azon törekvés, miszerint a zenevilág gazdag szépségei közül Schumann dalkölteményeire is figyelmet fordítva, ezek egyik legszébbikét a Rózsa regét gondos betanulással fogja előadni.

Irodalmi esemény! Hosszabb idő óta, minden feltűnést kerülve, egészen csendben készül egy impozáns irodalmi vállalat, melynek hatását meg fogja érezni közéletünk. Mint értesülünk, a Pallas irodalmi és nyomdai részvénycsoporthoz másfél évvel ezelőtt elhatározta, hogy a tulajdonát képező tizenhat kötetes Magyar Lexikont gyökereken átdolgoztatja s lexikális irodalmunkban még eddig nem ismert körülményű nyolcszáz ívré terjedő füzetes vállalatban közrebojcsátja.

Ez elhatározás végrehajtásához a nagy vállalathoz mért előkészülettel fogtak. Egy év óta folyik a anyaggyűjtés és rendezés szakszerű munkája, mely arra törekszik, hogy az emberi ismeret minden ágára kiterjedő, a százezret első sorban a magyar föld, a magyar nép, a magyar állam, a magyar történelem, a magyar közgazdaság, a magyar ipar és kereskedelem, a magyar tudomány művészet, irodalom és egyházi élet alkotásainak ismertetését tekintik a vállalat tengelyeinek. Ehez kapcsolják rögtön ama népek szellemi és anyagi viszonyainak ismertetését, mely nemzetünkre kiváló hatással voltak. A lexikális irodalmunkban eddig nem ismert figyelemmel dolgoztatták fel a hazánk sokféle érintkezésben levő Kelet viszonyait s szakszerűség és önállóság dolgában törekedtek versenyezni a legjobb német, francia, angol, olasz, amerikai lexikonokkal a nyugot, általában a világ eseményeinek, szellemi és anyagi adatainak feldolgozásában.

Kiváló hazai tudósok és írók, kiknek neveit lehetőleg még ez év végén közzétevő prospektus közölni fogja, teszik elérhetővé azt a célt, hogy a közönség kellő tájékoztatást kapjon az ismeretek összes köréről, s hogy mindenki könnyű szerrel megtalálja a szükséges felvilágosítást mindama dolgokban, melyek szakszolgáltatása körébe nem tartoznak, s melyeket naponként özőnével vet felszínre a mindgyere gazdagodó hírlapirodalom.

E cél szolgálatában állottak mindama irodalmi kísérletek, melyek kisebb-nagyobb terjedelemben, több-kevesebb megbízhatósággal dolgozták fel az emberi ismeretek tárát. A haladás e téren egyedül a tudásrémítő anyag mind nagyobb körre terjedő feldolgozásában áll, mert csak egy kellő terjedelmű lexikon nyújthat biztosítottat arra nézve, hogy a nagy közönség sokoldalú s minden irányú szükségletének megfelelő.

Egy ily kellő terjedelmű, gondos feldolgozott Lexikon, minőt a Pallas jelenleg nyújtani igérik, egyúttal a nemzeti missziót teljesíti, hogy gátat vet a külföldi, magokkal idegen szellemet árasztó lexikonok beözönlésének.

Épen ez idegen, nevezetesen a német Lexikonoknak ujabban megjelenő kiadásai miatt, melyek a régi megszokás útján köztünk is hódítanak, vált szükségessé a figyelemzetés a Pallas készülében levő nagy Lexikonára.

A Pallas lexikona a jövő 1892-ik év márciusban indul meg, s hetenként három ives nagy október füzetben megjelenve, évenként 156, jöt esztendő alatt mintegy nyolcszáz ívben, tizenhat nagy kötetben, ut a közönség birtokába.

A Lexikon külső kiállítása is felülmúlja mindazt, a mit eddig-elő a lexikális irodalom terén felmutathatunk. Körülbelül tízezer darabba rag azoknak a képeknek száma, melyek részint a szöveg közepébe, részint külön, önálló lapokon a megfelelő kötetekhez mellékelve, a roppant ismeretanyag illusztrációját szolgálják. Ez illusztrációk fa- és rézmetszetekben, fototípiákban, kromolitografikus nyomtatásban, a modern nyomdai technika legjobb eszközeivel készülnek előállítva.

CSARNOK.

Ilonca.

Jókai Mórtól.

„Ilonca!” Milyen szép hangzású név! Eszünkbe hozza „Szép Ilonkát” — meg „Tündér Ilonát” — (Ebből valami szerelmes historia lesz!)

De az „ilonca” még fölülmúlja azokat a névrokonait szépség dolgában. Ha jól megnézzük, fejétől a karsu derekáig recézett veres aranyba van öltöztetve: azon alól a kantusa csillámló amethystokkal van kirakva, vagy pedig zöld arany a vállfűzője s a volántjai veres arany fog

lalatú ragyogó smaragdokból vannak összeállítva; olyan tolettje is van, melyben a mesés kék ezüst tündöklök a zefíroktól, ultramarin derékkal.

(Ebből valami mese lesz!)

Pedig hát dehogyan mese, dehogyan költemény! Késerves valóság ez! Ez a ragyogó szép szörnyeteg milliókra menő károkat okoz a kertészeknek, különösen Magyarországon. Három esztendő közül kettőben ez teszi tönkre a gyümölcsstermet egész vidékeken.

De hát az „ilonca” nevét tíz kertész közül kilenc soha életében nem hallotta, ilyen aranyos drágakövesnek pedig csak az látta, a ki a goresdön keresztül nézte övvenzeses nagyításban. Az egész rovarka olyan parányi hogy alig lehet észrevenni a fán s ha embert lát közelébe, nem repül fel, hanem leveti magát a földre és mozdulatlanul marad.

S ez a parányi kis bogár igazán megérdemli, hogy legendát írjanak róla: ez a megtestesült eszményképe az anyai szeretetnek. Igazán rászólgalna, hogy az anyai szeretet jelképéül fogadják el, a mint a régi egyiptomiak a pillangót a halhatatlanság jelképéül.

Ez az ő átkozott anyai szeretete tesz koldussá bennünket, kertészeket.

Minden évben halljuk a nagy siránkozást, hogy: „mind lehull a gyümölcs a fáról; csupa férges a gyümölcsünk.”

Igen! Mert nem ismerkedtek meg az iloncával.

Ez egy, legfeljebb három milliméter nagyságu bogárka, melynek van violaszínű s aranyzöld váltaja. Az elsőbűnek a neve „rezes ilonca” (Rhynehites aeneus) az utóbbi „a borász ilonca” (Rhynehites Baechus.) Ez az utóbbi is sok kárt tesz, mert a gyümölcsfák fiatal hajtásait rágia keresztül, meg a szőlő leveleit s azokból szép szabályos szívarkákat göngyölt, a mikbe elhelyezi a petéit: ennek is nagyon mulatságos elnézni a munkáját hogy vágja félig át a szőlőlevél kocsányját s mikor ez a napon megfogyadt, hogy ragasztja rá a eima lapra a nőrovar a petéit, míg a him selyemionallá keményült nyálával finoman összeragja a levelet, boholyos lapjával kifelé fordítva. De ennél sokkal pusztítóbb a testvére, a rezes ilonca; mert ez nem éri be a levelel, hanem magát a gyümölcsöt választja ivadékaának továbbterjesztésére.

Már kora tavasszal előjön a földből, a hol mint báb kitélt s hozzáfog a munkához. Rátalálhatunk a kajszinbarackon, a szilván, az almán, a körtén. Van egy hosszú ormánya (inuen a görög nek „rhynchites”, ormányos) annak a végén egy olló forma csipetű. Azzal ő felvágja a gyöngye gyümölcs héját s aztán mély lyukat fur bele almánál. baracknál négy-öt lyukat is vág: akkor aztán ebbe a lyukba behelyezi a parányi átlászo petéjét s azt az ormánya segítségével letolja a furt lyuk fenekéig. Akkor aztán a gyümölcs felvágott héját ismét összeragasztja nyálakkal; úgy, hogy kívülről semmi sérülés nem látszik rajta. Azzal megy tovább, más gyümölcsöt megbizni anyai gondoskodásával. Egy hét alatt a peték kikelnek, kukacok lesz belőlük; akkor az ilonca megint sorba járja a gyümölcsfákat s szemlét tart a gyümölcsfák felett, a melyekbe tojásait elhelyezte. Ha kikelt pondrója, az kinyitotta a furt lyuk fölötti gyümöleshártyát: ha nem nyitotta ki, akkor elzapult. Ezeknek a gyümölcsöknek aztán az anya ilonca azzal az ormányán levő ollóskával körülnyírja a kocsányait; azok aztán lebullanak maguktól. Ez az első gyümöleshullás éretlenben. Az életre kelt ivadékkal ellátott gyümölcsöket pedig szépen megkülönbözteti az ilonca és meghagyja. Azok aztán együtt fejlődnek a gyümölcsöcsel. A hogy a barack, a szilva, az alma növekedik: az ilonca-pondró is neki kamaszkodik; szorgalmasan tanulmányozza a rábizott gyümölcsöt, behatolag a mag házáig (igazán magol), a baracknak a kemény magjába befurakodik, míg végre eljön az ideje az érettségi vizsgának. Tudjuk jól, hogy a férges gyümölcs kényszeredve érik korábban. Ekkor ismét megjelenik az ilonca papa és mama a fiaskaiknak az examenére s azokat a gyümölcsöket, a mikben a magzatjait megtalálja, szépen leollózza a fáról.

Mert azt már tudja az ilonca (vajjon hol vette azt a tudományt abban a parányi fejében?) hogy van egy két lábón járó szörnyeteg, (sz ő meggyőződése szerint az az ördög), a ki az itélet napján leszedi a fákról a gyümölcsöket s a mennyeiben az ő fiát bennetalálja, azt elküldi a pokolra; ezért ő előbb levagdálja ezeket a gyümölcsöket a fákról; s a kétlábu demürgusnak szemécszaja elmered, a mikor azt látja, hogy a gyümölcs mind a földet teríti. Az érettségi vizsgát letett kukac pedig, a mint a földre leesett, vége ven a tantolyamnak kap új ruhát, átváltozik pánccslos rovarbába; s fejnő két erős szarv, azokkal leturja magát a földre mélyen s haza megy vakációra: ott hűsül s tavasszal mint fényes ilonca előjön a földből s folytatja a pusztítás remekét.

Az ilonca bizonyosan át van hatva attól a hittől hogy az ő kedvéért van teremve ez az egész szép mindenség.

S mikor aztán ez a nagyfejű óriás panaszra megy közös nagyanyánkhöz, a nagy természethez, hogy mind lehullott a fárol a gyümölese: azt mondja neki az édes föld anyja: „Édes fiam, te lelkes állat! Én nekem min-

den magzatom egyformán kedves. Én hozom elő a gyümölcsöket és az állatokat, a kik azokkal élnek. Nekem te is kedves vagy, de az ilonca is az. Annak is anyai joga van az én gyümölcsömhöz, mint teneked. Neked is adtam arravaló észet, meg az iloncának is. Ha az iloncal jobban tudja használni a magát, mint te, arról én nem tehetek.”

Mit kellene tehát tenni az óriásnak, hogy a győzelmes „máknyi makk” ellenségétől megvédelmezze magát? Igen egyszerű a dolga. Összeszedetni a gyermekekke minden fárol lehullott gyümölcsöt, mielőtt abból az ilonca pondro kibújhatna s azt rögtön megsemmisíteni. De nem a szemétdombra hagyni, mert ebben a rovarbáb legjobbad megél; hanem vagy a kemencebe vetni, vagy vízbe dobálni.

Ez az oka, hogy nálunk vidékenint minden negyedik esztendőben van csak gyümölestermés; ha három évig nem volt termés a fán, akkor az iloncának sem volt hová helyezni a fiát, kevesed-magával maradt, de azért magva nem szakad, a jövő nagy terméskor megint elszaporodik.

Ezért az olyan vidékeken, a hol a lehullott gyümölcsöket vagy elpusztítják, vagy elhasználgák (pálinkafőzésre) minden esztendőben van jó gyümölestermés; például Balatonfüred tájékán, Badacsonyon a dunai szigeteken pedig nagy ritkán, a hol ott rothad a lehullott gyümölcs a földön.

Minden a földön ott hagyott alma, szilva legalább husz darab gyümölcsbe kerül a következő esztendőben s ezen olyan könnyű volna segíteni, ha a nagyfejű jobban használt venné az eszének, mint az ő legparányibb ellensége — az ilonca. (Nemzet)

Közgazdaság.

Gyümölcstermelésünkről.

A körte már melegebb éghajlat kíván; de a harmatot s éjjelenkinti hűvösebb hőmérséklet nagyon szereti; a talajban ellenben sokkal válogatosabb az almánál. Ő is a kaliban gazdag és kötött, vagy közepkötött talajt szereti de megköveteli, hogy a talaj mély rétegű s a bizonyos mélységben nedveséget tartalmazó legyen.

A mi horvidékünkön, jobb talajainkban a körte sokkal biztosabb gyümölcs mint az alma, főleg biztosak jól termők a nyári fajok, kényesebb s válogatosabbak a fiomabb téli fajok. Oly kertekben, hol a birs jól díszlik nagyon kifizetné magát néhány fiomabb körtefajnak nagyban termelése birsalanyon.

A szőlő, mely egyik a legkeresettebb kiviteli gyümölcsöknek, tudvalevőleg a meleg éghajlatot követeli meg először is, azután — a míg a filloxerától eltekinthetünk — a talajban nem volna válogatos. Sajnos azonban a filoxera miatt a szőlőtermelés nagyon meg van nehezítve és a termelés oly komplikáltá vált, hogy miután ezentul mindenütt, ott a hol győriteni nem lehet és immuais homok nem áll rendelkezésünkre, minden egyes tőkét be kellven ójtani, a szőlőművelést igazán az intenzívebb kertészeti foglalkozás keretében lehetne sorolni.

Azon könnyelműen odadobott állítást, mely szerint az amerikai szőlő mindenütt buján díszlik s a talajban épen nem válogat, a majd nem huszonöt éves tapasztalat megczáfolta s ma már a valódi szakember kénytelen bevallani, hogy az amerikai fajok a talajban sokkal válogatosabbak, mint a legkényesebb európai fajok. Ebből kifolyólag, ha a szőlőt, mint gyümölcsöt, sikerrel kívánjuk emelni, vagy oly lazás a jó trágyázásban részveelő talajban kell művelni, mely székönnyelgél való gyártás alá alkalma, vagy homokra kell mennünk a műveléssel, mely a legbiztosabb s a legolcsóbb termelési mód, vagy pedig meg kell választanunk egy egyrészt a talajt, mint másrészt azon amerikai alanyul szolgáló fajokat, melyekre értékes esemefajainkat ojtani szándékozunk. E tekintetben úgy az igen kedvezőtlen talajviszonyok mellett tett saját, valamint Francia- és Oszországban szerzett tapasztalatok, hogy bár mily alany fajt akarunk is alanyul venni, tehát akár Riparia Portalist, akár Selonist, akár Viallát vagy egyéb fajt igyekezzünk mindíg kellő mély rétegű lazás s feketés, vagy vörösszínű talajt választani az olyanok kiültetésére; mert a hol az alany életfeltételei legkedvezőbbek, ott fog az ojtvány is tartósabb lenni. Majd nem odajutottunk már husz éves tapasztalatainkkal, hogy jó, tápdus, mély rétegű talajban minden alanyfaj díszlik, a lejtős fekvésű, kötött, márgás és köves talajban pedig minden faj chlorofizál és pár év alatt kipusztul. Ebből egy tanúságot levonhatunk és ez az, hogy kipusztult szőlőink első jobb talaju tábláit visszahódíthatjuk kellő pénz- és szakértelemmel a szőlőművelés számára; de a felső mostoha talajjal bíró részekre egyéb kultúrát, sőt a hóf meggy, a gyümölestermelést kell bevezetni.

Nagyon messzire vezetne e helyen ezen kérdés részleteibe bocsátkoznom; de még mindaddig, míg valamely vidék talaj- és tenyésztési viszonyával a helyszínen meg nem ismerkedtem, könnyelmű eljárásnak is tartanám e tekintetben tanácsokat osztogatni; miértis az részletek megbeszélését egy másik igen fontos gyümölcsnemre, a szilvára.

(Folyt. köv.)

Felelős szerkesztőség:
Dr. MAGYARI KÁROLY. TÖRÖK BERTALAN
Kiadótulajdonos: WOKÁL JÁNOS.

Sz. 860—891.
k. b.

Hirdetmény.

Alsó-Fehér vármegye közigazgatási bizottsága a Mihályfalva határában épülő vasúti Maros-híd kicseréléséhez szükséges és Kovrig Tivadár tulajdonát képező 341 □-öl földterületnek a m. k. államvasutak részére való megszerzésére, m. kir. kereskedelmi miniszter 32089. sz. rendelete folytán, a kisajátítási eljárást f. évi október 30-ának d. e. 10 órájára a helyszínére, alólírott elnöktele alatt kitzűvén: erről érdekeltek — az 1881. évi XLI. t. cz. 34. §-a értelmében — azon megjegyzéssel értesítettek, miszerint a bizottság a kisajátítási terv megállapítása felett akkor is érdemileg határoz, ha az érdekeltek közül senki sem jelen meg.

Nagyenyed 1891. szeptember 25.

Török Bertalan,
m. főjegyző.

Sz. 2224—891.
tkvi.

Arverési hirdetmény

A nagyenyedi kir. járásbíró, mint tkvi. hatóság által, a m.-borosbárdi Florea Juon 1. Szimeonnak, ugyan odaváló kiskoru Bolea Szimion és Juon elleni végrehajtási ügyében végrehajtatók kérelmére a végrehajtási árverés 52 frt tökévelés és ennek 1990. évi április hó 18-ik napjától járó 6% kamatai 12 frt 50 kr perbeli. 6 frt 20 kr és 16 frt 87 kr végrehajtási már megállapított valamint jelenlegi 7 frt 50 kr és a még felmerülő költségeknek kielégítése végett, végrehajtást szenvedők Bolea Tódor gyám által képviselt kiskoru Bolea Szimion és Juonnak a krakkói 303. sz. tkjvben A + 1—5. 9. 10. és 11. rend. sz. a. ingatlanaira 1230 frt. Ugyazintén a 303. sz. tkjvből az 1552. sz. tkjvben Bolya Miháilla 1. Szimion nevére átjegyzett 1742 és 2200 hrsz. a. fekvőkre 290 frt megállapított kikiáltási árban elrendeltek.

Az árverés 1891. évi november hó 16-ik napján délelőtt 10 órakor Krakkó községe házában fog megtartatni. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becserának 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirban letenni. Vevő köteles a vételért az árverés jogerő váltá után 3 egyenlő részletben 30 60 és 90 nap alatt minden egyes vételári részlet után az

árverés napjától számítandó 6% kamatokkal együtt a n.-enyedi kir. adóhivatalnál, mint bírói letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletben fog beszámíttatni. Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. járásbíró, mint tkvi. hatóságnál és Krakkó község előjáróságánál tekinthetők meg.

A kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság

Nagyenyed, 1891. május hó 30-ik napján.

CSERNÁTONI VAJDA, kir. jbiró

Sz. 949—891.
tkvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A balázsfalvi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság köz-
hírré teszi, hogy Binder Gusztáv hosszuszóli lakos végrehajtatonak. Kindea Izidor és Boreca Alexandru végrehajtást szenvedők elleni 28 frt tökévelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a gyulafehérvári kir. törvényszék a balázsfalvi kir. jbiróság területén levő és a vézai 22. sz. tkjvben A + 1. r. 53/2. hrsz. ingatlanra 6 frt, a 2. r. 145/2 146/2. hrsz. 192 frt, a 8. r. 522/1. hrsz. 22 frt, a 12. r. 908. hrsz. 16 frt, a 13. r. 909. hrsz. 2 frt, a 14. r. 953. hrsz. 10 frt, a 17. r. 1355/2. hrsz. 54 frt, a 18. r. 1519a/1. hrsz. 31 frt, a vézai 238. sz. tkjvben A+2 r. 145/1. 146/1. hrsz. ingatlanra 192 frt ban megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok 1891. évi október hó 26-ik napjának d. e. 9 órakor V é z a község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók kötelesek az ingatlanok 10 %-át készpénzben vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. nov. 1-én 3333 sz. a. kelt i. m. rendelet 8 §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított letéti elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbíró, mint tkvi. hatóságtól

Balázsfalván, 1891. augusztus hó 2-ik napján

ENYEDI LAJOS, kir. jbiró.

Szám 4974—91
tkvi.

Arverési hirdetmény.

A nagyenyedi kir. járásbíró, mint tkvi. hatóság által Simalya Mihálynak Weisz (Fejérdi) József n.-enyedi lakos elleni végrehajtási ügyében végrehajtató kérelmére a végrehajtási árverés 250 frt 9 kr tökévelés és ennek 1891. évi márc. hó 15-től járó 6% kamatai 11 frt 70 kr perbeli s 6 frt 20 kr végrehajtási már megállapított, valamint jelenlegi 7 frt és a még felmerülő költségeknek kielégítése végett végrehajtást szenvedők Weisz (Fejérdi) Józsefeknek a n.-enyedi 441. sz. tkjvben. A+1r. 940 és 941. hrsz. a. házas telkére 600 frt megállapított kikiáltási árban elrendeltek.

Az árverés 1891. évi dec. 28-ik napján d. e. 9 órakor ezen bíróság telekkönyvi hivatalában fog megtartatni.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becserának 10%-át végrehajtató kivételével készpénzben, vagy óvadék képes értékpapirban letenni.

Vevő köteles a vételért az árverés jogerőre váltá után két egyenlő részletben 30 és 60 nap alatt minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számítandó 6% kamatokkal együtt a nagyenyedi kir. adó-, mint bírói letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletebe fog beszámíttatni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. bíróság mint telekkönyvi hatóságnál és Nagyenyed város tanácsánál tekinthetők meg.

A kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóságtól.

Nagyenyeden, 1891. szept. 30.

VINCENTI, kir. aljbiró.

Sz. 222—1891.

Arverési hirdetmény.

Alólírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102 §-a értelmében közhírré teszi, hogy a Balázsfalvi kir. járásbíró, mint tkvi. hatóság 948, 949, 503/889. sz. végzése által felülfoglaltatott n. szebeni földhitelezést ugy felülfoglaltatott Schieszl Karoly, és alapfoglaltatott Albina n. szebeni hitelintézet javára aranyosy Lajos és neje ellen 281 frt 25 kr. 93 frt 75 kr. 93 frt 75 kr. töké ezek 1888. év november hó 1-6 napjától számítandó 7 1/2 % kamatai eddig összesen 64 frt perkölség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság felülfoglalt és 558 frt 50 kr-ra becsült 2 telén, 1 ökor és egy lószékér, 1 kihuzó asztal, 1 kanapé, 1 íróasztal, 2 olajfestmény, 1 fali óra, 1 üveges almáriem, 1 függő lámpa, 7 szék, 2 ágyfa, 1 Wilson varógép, 4 Sifoner, 1 zöld kanapé, 5 nádszék, egy kihuzó ágyfa, 1 festett kaszten, 7 olajos kép, 1 Salon asztal, 1 fali tükör, 6 párna, 1 derékajl, 1 paplan, 2 kocza, 2 malacz, 1 létses tengeri kass, 1 sertés ól, 2 káposztás kád, 7 átalag, 1 fekete asztal, 1 kaszten könyvtartóval, 1 deszka ól, és egy értz fűttől álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a balázsfalvi kir. járásbíró, mint tkvi. hatóság 1190/1891. sz. kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínén vagyis helyben alperesek lakásánál leendő eszközölésére 1891-ik évi november hó 9-ik napjának d. e. 9 órája határidőül kitzűtik és ahhoz a venni szándékozók ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881-ik évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz fizetendő. Végül felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, a meny-nyiben részükre foglalás korában eszközöltetett volna, és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alólírt kiküldötnek vagy írásban beadni, avagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Balázsfalván, 1891. okt. 14-ik napján

THÁT GYÖRGY kir. bir. végrehajtó.

Hamisított fekete selyem. Egessük el azon selyemmintát, melyből venni szándékszunk, s a netaláni hamisításról azonnal meggyőződhetünk. A valódi tisztán festett selyem összekonkorodik, elalszik s világosbarna színű hamut hagy hátra. Mig a hamisított selyem (könnyen zsiros lesz és török) lassan ég és a keresztzálak későre hamvadnak el, (ha nagyon sok zsiros anyag nehezíti) és sötétbarud hamut hagy hátra, mig a valódi selyem konkorodik és nem facsarodik, ha a valódi selyem hamvát összenyomjuk szerteszál, még a hamisított nem. A HENNEBERG féle es. és kir. udvari szállító, selyemgyár raktár ZÜRICH-BEN, szivesen küld az ő selyemszövet mustraiból mindenkinek és szállít egyes és nagyobb darabokat bér és vámmentve a házhoz. Levelekre 10 kros bélyeg.

Sz. 4338. 1891.

fszb.

Pályázati hirdetmény.

Lemondás folytán üresedésbe jött — Örmény-székes, Alamor, Ladámos és Mundra községekből alakult örményszékesi körjegyzői állásra, mely 425 frt. fizetés, 47 frt. lakbér. 55 frt 50 kr. iroda-állalány és 46 frt körjegyzői-küldöncz tartásdíj javadalmazással van egybekötve — ezennel pályázatot nyitok.

Felhivatnak azok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t. cz. 6 § szabványainak megfelelően felszerelt folyamodványukat folyó évi november hó 22-ig hozzám adják be.

A választás folyó évi november hó 23-án délelőtt 10 órakor Örményszékesen a körjegyzőség székhelyén a községi irodában fog megtartatni.

A kisenyedi járás főszolgabírójától.

Konczán 1891. október 18-án

Rác Farkas,
főszolgabíró.

A magas kormány 82,502. II. 1888. számú rendeletével ajánlva!

A nagymélt. belügyminiszterium által szabályrendeletileg előírt

Tűzoltószerek,

szabadalmazott központi szelepszáró kengyeles és más szerkezetű tűzi fecskendők, magyar egységes csavarral ellátva, mindennemű tömlők, teljes tűzoltói felszerelések, községek, tűzoltóságok, gazdaságok és gyárak részére, a legkitünőbb minőségben, jótállás mellett jutányos áron kaphatók.

TARNÓCZY tűzoltószere- és gépgyár-
részvény-társaságnál

BUDAPESTEN.

Gyár: Külső váci-ut 1527. sz. || Mintatelep Váci-körut 78. sz.

Az 1891-iki aradi kiállításon rendezett nyilvános versenyen a legnagyobb I. díjjal: állami ezüst érem és díszoklevéllel kitüntetve!

Melyik lapra fizessünk elő?

Gazdag tartalmánál, nagy terjedelménél fogva a legolcsóbb magyar lap az

24—34

„EGYETÉRTÉS”

a mely az új évvel immár 25-ik évfolyamába lépett. Ez a magyar olvasó közönség lapja Hiteles forrásokból származó értesüléseink gyorsasága, alapossága és sokasága, rovataink változatossága, kitünősége, a különböző olvasmányok gazdag tárháza tették az „EGYETÉRTÉS”-t népszerűvé. Az országgyűlési tárgyalásokról a legérdekesebb s e mellett tárgyilagos hírtudósítást egyedül az „EGYETÉRTÉS” közöl. Gazdasági rovata elismert régi tekintélynek örvend. A magyar kereskedő s gazdaközönség nem szorul többé idegen nyelvű lapra, mert az „EGYETÉRTÉS” kereskedelmi s tőzsdei tudósításainak bőségével s alaposságával ma már nem versenyezhet más lap. A kereskedő az iparos s a mezőgazda megtalálja mindazt az „EGYETÉRTÉS”-ben, a mire szüksége van. Változatosan szerkesztett tárcájában, annyi regény olvasmányt ad mint egy lap sem. Két, három regényt közöl egyszerre, úgy, hogy egy évtől 30-40 kötetnyi regényt, részint eredetit, részint a külföldi legjelesebb termékeket jó magyarságu fordításban kapnak az „Egyetértés” olvasói. A ki olvasni valót keres és a világ folyásáról gyorsan és hitelesen akar értesülni, fizessen elő az „EGYETÉRTÉS”-re, melynek előfizetési ára egy óra 1 frt 80 kr., negyedévre 5 frt s egy évre 20 frt. Az előfizetési pénzek az „EGYETÉRTÉS” kiadóhivatalába küldendők. Mutatványszámot a kiadóhivatal kívánatra egy hétig ingyen és bérmentve küld.

Nyomatott Wokál Jánosnál Nagyenyeden 1891.